Ministerie van Justitie en Veiligheid

Minister van Justitie en Veiligheid
Minister voor Rechtsbescherming

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Rechtshandhaving en Criminaliteitsbestrijding

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Beslisnota inzake brief TK procesafspraken in strafzaken

Datum
12 oktober 2022

Ons kenmerk
4261280

Bijlagen
1

Algemene leiding
Minister — SG
Datum/eindparaaf — Datum/paraaf

Van
Directeur Rechtshandaving en Criminaliteitsbestrijding
Datum/paraaf

1. Aanleiding

Tijdens het commissiedebat strafrechtelijke onderwerpen op 5 oktober jongstleden werd door enkele Kamerleden gevraagd naar de vervolgstappen op het gebied van het maken van procesafspraken in strafzaken. Aanleiding vormde een uitspraak van de Hoge Raad op 27 september jongstleden, waarin werd geoordeeld dat procesafspraken toelaatbaar zijn als de wettelijke regeling en de eisen van een eerlijk proces in acht worden genomen. De minister van JenV heeft toegezegd voorafgaand aan de begrotingsbehandeling in een brief een toelichting te zullen geven.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met de verzending van bijgevoegde brief over procesafspraken aan de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

Procesafspraken betreffen afspraken tussen de officier van justitie en de verdediging over het verloop van de strafprocedure of de wijze van afdoening van een strafzaak, waarvan een gezamenlijk afdoeningsvoorstel aan de rechter deel

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Rechtshandhaving en Criminaliteitsbestrijding

Datum
12 oktober 2022

Ons kenmerk
4261280

uitmaakt. Dergelijke afspraken kunnen bijvoorbeeld gaan over de aard en ernst van de strafbare feiten die de officier van justitie in de tenlastelegging zal opnemen en de hoogte van de strafeis, en over de omvang van door de verdediging in te dienen onderzoekswensen (bijvoorbeeld verzoeken om getuigen te horen). Procesafspraken kunnen een bijdrage leveren aan de effectiviteit en voortvarendheid van het strafproces, met name in omvangrijke of complexe zaken. Door de totstandkoming van een door het OM en de verdediging gedragen strafvoorstel voorafgaande aan het onderzoek ter terechtzitting, zal de desbetreffende zaak daarna doorgaans minder zittingstijd vergen en sneller door de rechter kunnen worden afgedaan. Gelet op onder meer de wens om doorlooptijden te verkorten en de werkdruk bij het OM te verminderen geeft de minister van JenV in bijgaande brief aan voorstander te zijn van procesafspraken.

Het OM heeft al enkele keren in de praktijk gebruik gemaakt van procesafspraken en werkt nu aan een Aanwijzing, waarin de randvoorwaarden worden voorgelegd. Het OM verwacht dat de Aanwijzing in de eerste helft van 2023 gereed zal zijn.

Tijdens het commissiedebat werd gevraagd of de minister van JenV voornemens is om een wettelijke grondslag voor procesafspraken te creëren. In bijgaande brief geeft de minister aan het voornemen te hebben om een wettelijke regeling van procesafspraken in het nieuwe, gemoderniseerde Wetboek van Strafvordering te treffen. De regeling zal niet meer kunnen worden meegenomen in het wetsvoorstel tot vaststelling van het nieuwe wetboek zelf, dat eind eerste kwartaal, begin tweede kwartaal 2023 bij de Tweede Kamer zal worden ingediend. Deze regeling zal daarom neerslaan in een zogenoemde "aanvullingswet". Voordeel van deze aanpak is dat de behandeling van het wetsvoorstel tot vaststelling van het nieuwe wetboek conform de wens van de Tweede Kamer geen vertraging behoeft te ondervinden, terwijl gelijktijdig is gewaarborgd dat de beoogde regeling een zorgvuldige, separate wetgevingsprocedure doorloopt die begint met formele consultatie van adviesinstanties, en na accordering door de ministerraad voor advies wordt voorgelegd aan de Afdeling advisering van de Raad van State alvorens bij de Tweede Kamer te worden ingediend.

4. Toelichting

4.1 Politieke context
Het maken van procesafspraken kan positieve effecten hebben op de doorlooptijden en de werkdruk binnen de strafrechtketen. Het is daarmee in lijn met de in het Coalitieakkoord aangekondigde maatregel om de justitiële keten te versterken.

4.2 Financiële overwegingen
De verwachting is dat de invoering van procesafspraken geen financiële gevolgen zal hebben.

4.3 Juridische overwegingen
Zie onder 3.

4.4 Krachtenveld
Bijgevoegde Kamerbrief is afgestemd met het OM.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Geen.

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Rechtshandhaving en Criminaliteitsbestrijding

Datum
12 oktober 2022

Ons kenmerk
4261280